Dosar nr. 4-2175/2023
4-23084985-12-4-14062023

H O T Ă R Î R E
În numele Legii

06 martie 2024 mun. Chişinău
Judecătoria Chișinău, (sediul Buiucani),
în componență:
Președintele ședinței, judecătorul: Radu Grecu
Grefier: Marcela Rodideal
Cu participarea:
Apărătorului făptuitorului Ghenadie Bajurean
în absenţa:
Făptuitorului Valeriu Josan
Agentului constatator Cornel Colesnic
Victimei Nadejda Josan

examinând în ședința de judecată publică, în limba română, cauza contravențională inițiată în privința lui **Josan Valeriu**, născut la *****, IDNP *****, înregistrat la domiciliu în *****, pe faptul comiterii contravenției prevăzute de art. 78[1] din Codul contravențional,

c o n s t a t ă:

La data de 02.05.2023, la ora 11:14, aflându-se pe adresa din mun. Chişinău, pe str. București 8, ap. 1, făptuitorul **Josan Valeriu** care se află în căsătorie cu cet. Josan Nadejda în urma unui conflict cu soția a recurs la acțiuni violente fiind lovită cu palma în regiunea feței, trasă de păr, apucată brutal de mâini, lovită cu pumnii peste spate, unde conform raportului de expertiză a provocat vătămări neînsemnate a integrității corporale.

Acțiunile făptuitorului, de către agentul constatator au fost încadrate în baza art. 78[1] din Codul contravențional potrivit căruia constituie contravenție *maltratarea sau alte acţiuni violente, comise de un membru al familiei în privinţa altui membru al familiei, care au provocat vătămare neînsemnată a integrităţii corporale*.

Totodată, cauza contravenţională şi materialele anexate, împreună cu procesul verbal cu privire la contravenție cu seria/nr. MAI05 753999 din 06.06.2023, au fost expediate în instanţa de judecată, conform competenței spre examinare în fond la Judecătoria Chișinău (sediul Buiucani), fiind distribuită judecătorului Radu Grecu.

Apărătorul făptuitorului, avocat Bajurean Ghenadie, în ședință de judecată a solicitat ca să fie declarat nul procesul verbal cu privire a contravenție din motiv că nu este semnat de către părți.

În şedinţă de judecată *agentul constatator, victima* cât și *contravenientul* nu s-au prezentat, fiind citat în mod legal despre locul, data și ora ședinței de judecată ce se confirmă prin avizele de recepție anexate la dosar, din care motiv prin prisma art. 455 Cod Contravențional, pentru a

nu tergiversa examinarea cauzei, existând citarea legală a părților, instanța de judecată consideră posibilă examinarea cauzei în lipsa acestora. Concomitent, informații despre data locul și ora ședinței de judecată pe cauza dată au fost făcute publice și pe site-ul oficial al instanței de judecată, ce se asimilează cu citarea publică. Ținând cont de faptul că procedura de citare legală a fost respectată, instanța de judecată a dispus, în baza art. 382 din Codul contravențional, examinarea cauzei în lipsa acestora.

Verificând procesul verbal cu privire la contravenție sub aspectul îndeplinirii condițiilor de fond și de forma prevăzute de lege pentru valabilitatea sa în coroborare cu mențiunile agentului constatator la materialele dosarului contravențional, instanța de judecată reține următoarele.

În fapt, prin procesul verbal cu privire la contravenție cu seria/nr. MAI05 753999 din 06.06.2023 încheiat de către agentul constatator din cadrul IP Centru al DP mun. Chișinău, Colesnic Cornel, în sarcina făptuitorului **Josan Valeriu** s-a reținut săvârșirea contravenției prevăzute de art. 78^1 din Codul contravențional.

În drept, în conformitate cu art. 8 alin. (2) din Codul contravențional, este supusă răspunderii contravenționale numai persoana care a săvârșit cu intenție sau din imprudență o faptă prevăzută de legea contravențională.

Potrivit art. 440 alin. (1) din Codul contravențional, constatarea faptei contravenționale înseamnă activitatea, desfășurată de agentul constatator, de colectare și de administrare a probelor privind existența contravenției, de încheiere a procesului-verbal cu privire la contravenție, de aplicare a sancțiunii contravenționale sau de trimitere, după caz, a dosarului în instanța de judecată sau în alt organ spre soluționare.

Concomitent, potrivit alin. (4) al art. 440 din acelaşi cod, procesul contravenţional se porneşte numai în baza plângerii prealabile a victimei în cazul contravenţiilor prevăzute la art.69, 104–107 şi conform art. 400 alin. (4) şi (5) din Codul contravenţional, contravenţiile prevăzute la art. 78^1–78^2, se constată de către angajaţii subdiviziunilor subordonate Ministerului Afacerilor Interne care exercită atribuţiile poliţiei, iar procesele-verbale cu privire la contravenţie se remit spre examinare în fond instanţei de judecată competente.

Conform art. 442 alin. (1) din Codul contravențional, procesul verbal cu privire la contravenție este un act prin care se individualizează fapta ilicită și se identifică făptuitorul. Procesul verbal se încheie de agentul constatator pe baza constatărilor personale și a probelor acumulate, în prezența făptuitorului sau în absența lui.

De asemenea, în conformitate cu prevederile art. 458 alin.(1) Cod Contravențional, examinând cauza contravențională, instanța de judecată este obligată să determine: a) caracterul veridic al contravenției imputate; b) existența cauzelor care înlătură caracterul contravențional al faptei; c) vinovăția persoanei în a cărei privință a fost pornit procesul contravențional; d) existența circumstanțelor atenuante și/sau agravante; e) necesitatea sancționării și, după caz, caracterul sancțiunii contravenționale; f) alte aspecte importante pentru soluționrea justă a cauzei.

Din perspectiva capitolului IV din Cartea I al Codului contravențional, instanța de judecată evidențiază că sancțiunile administrative nu privesc un grup de persoane, ci se adresează tuturor cetățenilor în vederea realizării scopului preventiv și represiv al sancțiunii, iar potrivit art. 38 alin. (4) din legea citată, arestul contravențional poate fi aplicat şi în cazul neexecutării intenționate a unei alte sancțiuni contravenționale, ceea ce conferă faptei natura penală.

Astfel, în materie contravențională au fost recunoscute garanțiile procedurale specifice în materie penală în ceea ce privește dreptul la un proces echitabil, printre care și prezumția de nevinovăție, prevăzută de alin. (2) al art. 6 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului.

Această împrejurare fundamentează la nivel de principiu că, sarcina probei în procedura contravenționala desfășurată în fața instanței de judecată revine în primul rând organului constatator și, în condițiile în care acesta face dovada vinovăției, făptuitorul urmează să-și probeze nevinovăția.

În asemenea situație, întru respectarea garanțiilor sus indicate, instanța de judecată va verifica legalitatea și temeinicia procesului verbal cu privire la contravenție cu seria/nr. MAI05 753999 din 06.06.2023, încheiat de către agentul constatator.

Sub aspectul legalității procesului verbal cu privire la contravenţie, instanța de judecată denotă că, motivele de nulitate absolută a actului atacat pot fi invocate atât de părți, cât și din oficiu de către instanță întru asigurarea respectării principiului legalității și dreptății, consacrate expres în art. 5 și 7 din Codul contravențional.

Legea contravențională prevede redactarea procesului verbal cu privire la contravenție într-o anumită forma *„ad validitatem”*, cu respectarea tuturor prescripțiilor legale de fond și de formă, pentru încheierea sa valabilă, în scopul producerii efectelor juridice, pentru care a fost întocmit, iar în acest context, respectarea exigențelor legale prevăzute la art. 443 al Codului contravențional sunt impuse agentului constatator la întocmirea procesului verbal cu privire la contravenție prin prisma art. 445 al Codului contravențional.

Respectiv, din verificarea procesului verbal cu privire la contravenţie, instanţa precizează că agentul constatator, la întocmirea acestuia a omis să precizeze datele de identitate, domiciliul şi alte date de contact ale martorului asistent, condiţie care este indispendabilă la caz, având în vedere că potrivit poziţiei acuzării, făptuitorului **Josan Valeriu** nu ar fi prezent la întocmirea procesului verbal cu privire la contravenţie cu seria/nr. MAI05 753999 din 06.06.2023, astfel, se impunea prezența unui martor la întocmirea procesului-verbal cu privire la contravenție, deoarece infirmă poziţia expusă de agentul constatator în contextul aducerii la cunoștință a procesului verbal cu privire la contravenţie.

În acest caz, în procesul verbal cu privire la contravenție sus nominalizat se atestă lipsa unui martor în situația în care procesul verbal a fost întocmit în prezența făptuitorului **Josan Valeriu**, însă fără a fi aplicate semnătrile acestuia în proces verbal și nici poziția acestuia dacă refuză sau nu de a semna procesul verbal cu privire la contravenție, or instanţa şi/sau făptuitorul sunt puşi în dificultate reală a de a cita şi identifica vreun martor în atare situație şi mai mult, nici agentul constatator nu s-a prezentat în şedinţă, pentru a-şi argumenta poziţia sa în acest sens.

În aceste condiţii, instanţa nu a avut posibilitatea invitării martorului în proces, care urma să intervină în proces de partea acuzării, şi în aceste condiţii, neconsemnarea datelor de contact a unui martorului asistent deja nu mai reprezintă circumstanţe insignifiante şi nerelevante în raport cu fondul cauzei, deoarece afectează grav dreptul persoanei acuzate de a participa în contradictoriu la cercetarea unor probe, să pună întrebări şi să ridice obiecţii cu referire la poziţia acuzării, iar agentul constatator nu s-a prezentat în mod dezinteresat în şedinţă de judecată pentru a-şi motiva poziţia acestuia sau să asigure prezenţa martorului asistent.

Prin urmare, instanţa constată că agentul constatator a încălcat condiţiile imperative expuse la art. 445 alin. (2) din Codul contravenţional, expuse *supra*, precum şi a prevederilor art. 443 alin. (6) din acelaşi cod, potrivit cărora **faptul absenței persoanei în a cărei privință a fost pornit procesul contravențional ori al refuzului acesteia de a semna procesul-verbal se consemnează în procesul verbal şi se certifică prin semnătura cel puțin a unui martor,**

indicându-se şi datele de identitate ale acestuia (numele, prenumele, adresa de domiciliu şi numărul de telefon).

Or, în condiţiile existente şi în imposibilitatea audierii martorului asistent, instanța de judecată reține dubii rezonabile asupra procesul verbal cu privire la contravenţie, iar argumentele respective nu pot prevala faţă de imperativitatea prevederilor art. 445 din Codul contravenţional, care în speţă impune atragerea nulităţii procesului verbal cu privire la contravenţie.

Instanţa mai statuează că în aceste cazuri, *egalitatea armelor* reprezintă unul dintre elementele inerente conceptului de proces echitabil, ce presupune ca fiecărei părţi să i se dea posibilitatea rezonabilă de a-şi prezenta cauza în condiţii care să nu o plaseze într-o situaţie net dezavantajoasă faţă de adversarul său (*Foucher împotriva Franţei*, § 34; şi *Bulut împotriva Austriei*; *Bobek împotriva Poloniei*, § 56; *Klimentyev împotriva Rusiei*, § 95).

În consecutivitate, instanţa interpretează prevederile enunţate în modul că în toate cazurile organul de constatare urmează iniţial să se asigure de întocmirea procesului verbal cu privire la contravenţie în prezenţa făptuitorului şi doar ulterior, motivând lipsa acestuia, poate recurge deja la adoptarea acestui act în absenţa persoanei vizate.

La fel, potrivit art. 378 din Codul contravenţional, în procesul contravenţional, autoritatea competentă să soluţioneze cauza contravenţională este obligată să asigure părţilor şi altor participanţi la proces deplina exercitare a drepturilor procesuale în condiţiile prezentului cod.

Aşadar, la întocmirea procesului verbal cu privire la conravenţie, prin acţiunile agentului constatator, în lipsa motivelor pentru care s-a recurs la adoptarea acesteia în lipsa făptuitorului şi suspiciunilor ridicate de instanţă faţă de martorul asistent în proces, instanţa opinează că legea contravenţională a fost aplicată în mod extensiv, arbitrar, neechitabil şi exclusiv defavorabil faţă de **Josan Valeriu**, fapt interzis de lege, prin ce a încălcat drepturile şi libertăţile constituţionale ale persoanei acuzate, care în final afectează iremediabil şi esenţial fondul cauzei.

În subsidiar, în conformitate cu prevederile art. 445 alin. (2) din Codul contravenţional, este statuat că ***alte încălcări ale art.443*** sau ***ale altor norme imperative*** din prezentul cod, pot să ducă la nulitatea procesului verbal cu privire la contravenţie, doar ***în cazul în care acestea afectează în mod esenţial fondul cauzei***.

Astfel, instanţa notează că agentul constatator nu s-a conformat dispoziţiilor legale şi imperative ale art. 443 alin. (6) din Codul contravențional, potrivit căruia *faptul absenței persoanei în a cărei privință a fost pornit procesul contravențional* ori al refuzului acesteia de a semna procesul verbal *se consemnează în procesul verbal* şi *se certifică prin semnătura cel puțin a unui martor*, indicându-se şi datele de identitate ale acestuia *(numele, prenumele, adresa de domiciliu şi numărul de telefon)*, de la care nu se admit derogări, or conform alin. (5) din aceiaşi normă, procesul verbal se semnează pe fiecare pagină de agentul constatator, dar şi *de persoana în a cărei privință a fost pornit procesul contravențional*.

În consecutivitate, instanţa interpretează prevederile enunţate în modul că în toate cazurile organul de constatare urmează iniţial să se asigure de întocmirea procesului verbal cu privire la contravenţie în prezenţa făptuitorului şi doar ulterior, motivând lipsa acestuia, poate recurge deja la adoptarea acestui act în absenţa persoanei vizate.

Respectiv, conform art. 381 din Codul contravențional, orice persoană are dreptul la satisfacție efectivă din partea instanței de judecată competente împotriva actelor care violează drepturile, libertățile și interesele sale legitime, iar cu referire la probe, art. 425 alin. (6) lit. c) din acelaşi Cod, consacră că *nu* pot fi admise ca probe ***informaţiile acumulate prin încălcarea esenţială a drepturilor şi libertăţilor constituţionale ale persoanei, inclusiv dreptul la apărare***, iar conform alin. (2) din acelaşi articol coroborat cu prevederile art. 442 şi 443 din acelaşi cod,

procesul verbal cu privire la contravenţie reprezintă un mijloc de probă, prin care au fost stabilite anumite circumstanţe de fapt.

Având în vedere cele menţionate, în contextul cărora partea apărării nu mai poate formula apărări de fapt și de drept cu privire la o faptă în privinţa căreia există deja o suspiciune de neautenticitate, prin nerespectarea exigenţelor legale impuse prin art.443 şi 445 din Codul contravențional, care sunt norme cu referire la procedurale şi esențiale în prezentul caz, din acest considerent, nu se mai impune nici analiza de către instanţă a altor motive de fapt invocate de către agentul constatator sau a probelor prezentate în argumentarea acuzării la cauza contravenţională, precum şi a altor probe susţinute de partea apărării în proces.

În continuare, potrivit art. 461 alin. (1) din Codul contravențional, în cazul în care, pe parcursul judecării cauzei, se constată unul din temeiurile prevăzute la art.441 sau 445 alin.(1), instanța de judecată încetează procesul contravenţional.

În continuare, potrivit art. 461 alin. (2) din Codul contravențional, procesul contravențional poate fi încetat și în alte cazuri decât cele prevăzute la alin. (1) din acelaşi articol, *doar dacă se constată că lipsa unei menţiuni în procesul verbal cu privire la contravenție afectează în mod esențial fondul cauzei și aceasta nu poate fi înlăturată de către instanța de judecată.*

În această ordine de idei, instanța de judecată a constatat prezenţa la caz a condiţiilor prevăzute de prevederile art.445 alin.(1) din Codul contravențional în sensul ***neconsemnării în procesul-verbal cu privire la contravenţie a menţiunilor privind*** *numele, prenumele şi funcţia agentului constatator, numele, prenumele, data (ziua, luna, anul) întocmirii procesului-verbal, seria şi numărul actului de identitate şi numărul de identificare personal (IDNP) sau datele de identificare din buletinul de identitate provizoriu ale făptuitorului care renunţă la numărul de identificare personal şi la evidenţa automatizată în Registrul de stat al populaţiei, iar în cazul persoanei juridice – lipsa denumirii şi a sediului acesteia, a circumstanţelor comiterii şi încadrării juridice a faptei contravenţionale săvîrşite şi a datei comiterii acesteia,* ***a semnăturii*** *agentului constatator sau a* ***martorului asistent****, în cazul refuzului contravenientului de a semna dacă procesul-verbal a fost întocmit în prezenţa unui martor, atrage nulitatea absolută a procesului-verbal*, la încheierea procesului verbal cu privire la contravenție cu seria/nr. MAI05 753999 din 06.06.2023, motiv pentru care în ordinea art. 461 alin. (1) din acelaşi cod, va dispune încetarea procesului contravenţional în acest caz, pentru învinuirea adusă lui **Josan Valeriu**, conform articolului 78^1 din Codul contravenţional.

Concomitent, din cuprinsul art. 462 din Codul contravențional rezultă că, atunci când examinează cauza contravențională, instanța de judecată trebuie să pronunțe una din aceste două soluții: a) încetarea procesului contravențional sau b) declararea vinovăției persoanei care a comis contravenția imputată și, după caz, stabilirea sancțiunii contravenționale, aplicarea măsurii de siguranță sau înlăturarea executării sancțiunii.

Prin urmare, în circumstanțele de fapt și de drept enunțate, procesul verbal cu privire la contravenție cu seria/nr. MAI05 753999 din 06.06.2023 urmează a fi anulat, iar procesul contravențional intentat de către agentul constatator din cadrul Inspectoratului de Poliție Centru a DP mun. Chişinău, Colesnic Cornel în privința lui **Josan Valeriu** pe semnele contravenției prevăzute art. 78^1 din Codul contravențional, urmează a fi încetat, din motiv că există alte circumstanţe care afectează în mod esențial fondul cauzei și acestea nu poate fi înlăturate de către instanța de judecată.

Potrivit art.450 Cod contravenţional, *(2) Constatând în procesul de judecată fapte de încălcare a legalităţii şi a drepturilor omului, instanţa de judecată emite, odată cu hotărârea, şi*

o încheiere interlocutorie, prin care aceste fapte se aduc la cunoştinţă persoanei cu funcţie de răspundere responsabile.

(3) În decursul a 30 de zile, persoana cu funcţie de răspundere sesizată conform alin.(1) şi (2) informează instanţa de judecată sau agentul constatator despre măsurile întreprinse de ea.

Totodată instanța de judecată constatând în procesul de judecată posibile fapte de încălcare a legalităţii şi a drepturilor cet. Josan Nadejda, care este presupusa victimă în cadrul contravenției privind violența în familie, efectuate de către agentul constatator care a întocmit procesul verbal cu privire la contravenţie cu încălcarea prevederilor art. 443 din Codul contravențional ce au dus la încetarea procesului contravențional în privința lui **Josan Valeriu,** instanţa concluzionează de a aduce aceste fapte la cunoştinţa persoanei cu funcţie de răspundere responsabile, anume a şefului Inspectoratului de Poliție Centru a DP mun. Chişinău, care, în decursul a 30 de zile, urmează să informeze instanţa de judecată despre măsurile întreprinse.

Aşadar, în conformitate cu prevederile articolelor 395 alin. (1) pct. 1), lit. b), 425 alin. (6) lit. c), 445 alin. (2), 460, 461 alin. (2) şi 462-463 din Codul contravențional, instanța de judecată,

h o t ă r ă ş t e:

Se anulează procesul verbal cu privire la contravenție cu seria/nr. MAI05 753999 din 06.06.2023, întocmit de către agentul constatator din cadrul Inspectoratului de Poliție Centru a DP mun. Chişinău, Colesnic Cornel pe semnele contravenției prevăzute de art. 78^1 din Codul contravențional, în privinţa lui **Josan Valeriu**.

Se încetează procesul contravențional pornit în privința lui **Josan Valeriu** iniţiat pe semnele contravenției prevăzute de art. 78^1 din Codul contravențional, în temeiul art. 445 alin. (1) și 461 din Codul contravențional.

Se emite o încheiere interlocutorie privind informarea şefului Inspectoratului de Poliție Centru a DP mun. Chişinău despre posibile fapte de încălcare a legalităţii şi a drepturilor cet. Josan Nadejda la întocmirea procesului-verbal cu privire la contravenție seria/nr. MAI05 753999 din 06.06.2023.

Hotărârea poate fi atacată cu recurs, în termen de 15 zile, la Curtea de Apel Chișinău, prin intermediul Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani).

Președintele ședinței,
judecătorul **Radu Grecu**